

НАРОД

Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Колумбо број 6.

«Народ» излази сваког дана по подне.
Штампарииа се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Одједи наше офанзиве

Данас је седми дан како наше армије, уз припомоћ савезничких трупа, гоне и туку Бугаре.

Дубина продора и непрекидност и брзина успелог офанзивног покрета, велики број заробљеника и огромни плен дају потпуну преставу о важности и обимности овог успеха, који има све услове да постане једна одлучна победа са катастрофалним последицама по Бугаре. Акција савезничких трупа, на крилима наших армија, има да дефинитивне елементе за једну од највећих победа српске војске у овом рату.

Досадањи успех, поред велике војничке вредности, чије ће се последице тек осетити, дао нам је за сада и две интересантне појаве: безуспешно учешће помоћних немачких трупа, и прилазак нашим трупама српског живља из нове Србије узетог насилно у бугарску војску. Ове две појаве, било посебне или заједно, утицаће значајно на поколебани морал бугарске војске. Што се тиче првих, њима је, делом, враћен зајам са дунавског и савског фронта, а други ће имати ту част и срећу да учествују у ослобођењу своје земље...

Поред страховитих и судбоносних битака на Западу, успешне борбе на нашем фронту изазвале су повољне коментаре и велико интересовање у целој савезничкој штампи. Том приликом париска штампа, нарочито истиче учешће српских и југословенских трупа на овом фронту, а саму офанзиву сматрају као манифестацију јединства фронта. Од интереса је констативати писање грчке штампе, која спроводи нарочито осећање дужности испуњењу обавеза према Србији.

Треба поменути «Електрос Типос», који вели: «да се је пријатељство грчко-српско обновило у ватри и крви, и да је са њега за увек отклоњена сенка обореног режима...»

Ми Срби можемо бити задовољни са свестраним интересовањем и обилном помоћи, која се указује остварењу наших најдражих жеља, које су и наше право. То интересовање и ту помоћ наш је народ заслужио својим пожртвовањем, својим поштем испуњавањем дужности.

Али, због тога што се овим борбама руше препреке нашем уласку у Србију, а нарочито благодарно легендарном јунаштву наших бораца, ове борбе све више добијају тип српских битака.

И после шестогодишње борбе, после толиких искушења, патњи и болова, у срцу нашег народа има љубави за Слободу за коју се бори и за своју Земљу, коју исто толико воли као и Слободу.

У тој љубави, која је јача од смрти, лежи његова моћ, то су и његова крила, која га сада носе ка обалама Вардара и која ће га одвести и на обале Дунава и Саве.

ЦИНОВЕКО ДЕЛО

Њујорк. — Генерал Краудер, који је постао маршал Сједињених Држава, изјавио је:

«Данас је уписан тринаести милион америчких војника да се бори против пруске аутократије. Четири милиона војника ће бити брзо на путу, да стигну савезничке трупе на западном фронту. Са десет милиона људи од 21 до 31 године који су већ уписани за војну службу, садашње ступање у војску износи 23 милиона људи.»

На дан уписа биле су велике патриотске манифестације у целој земљи. На хиљаде рекрута, људи од 45 година и младићи од 20 година већ рано изјутра почели су, да притичу са свих страна у канцеларије за упис и придолажење нових трајало је целог дана.

Њ. К. В. Наследнику Престола

Молим да изволите примити срдачна честитања

ЦИНОВЕКО ДЕЛО

Кабинета на дивним успесима наше храбре војске, која под врховним заповедништвом Вашег Височанства записује нове златне листове у књизи витешких и јуначких дела својих са овога великог светског рата. Наша радост је у толико већа и честитања у толико срдачњаја што се ови нови златни листови ијду и записују уз витешку и херојску сарадњу наших великих и племенитих савезника Француза.

У име Владе

Министар Стојан Протић

Министру Стојану Протићу Крф

Захваљујем искрено Вама и друговима на поздраву приликом успеха наше храбре војске. Ја не сумњам да ће ова нова јуначка дела њена уз витешку сарадњу југословенских трупа утврдити дефинитивно пред светом нашу решеност да будемо слободни и уједињени. Француске трупе чија је помоћ у овим првим данима нових напора била тако драгоцен беле су сведок те одушевљене и непоколебљиве решености.

Александар.

ЦИНОВЕКО ДЕЛО

ријска активност у долини Вардара и на завијутку Црне.

Јуче су савезнички авијатичари бацили око 4000 кгр. експлозива на центре снабдевања, железничке станице и коморе у повлачењу.

ОПСТАНАК У ПИТАЊУ

Цирих. — «Фосисе Цајтунг» пише: Ми имамо све да изгубимо непријатељским напредовањем, док на против непријатељ губи редативно врло мало, кад ми напредујемо, јер он иза себе има море. Заузећем Париза и Калеа ми не бисмо много изменили ситуацију, јер то не би принудило Савезнике на мар. Данас је у питању наш опстанак.

ДЕЈСТВО АВИЈАТИКЕ

Лондон. — (званично) Акција непријатељске авијатике била је умерена 5 септембра. Оборили смо 4 апарата и 3 изван контроле. Четири од наших није се вратило.

Наши авијатичари очували су додир с нашим трупама у наступању и помагали у нападима бацајући бомбе и бијући из мараљева непријатељске трупе, а и јављајући артиљерији о њеним објективима.

У току од 24 часа бацили смо 16.000 кгр. бомба.

3 септембра оборила је наша артиљерија један немачки апарат, а 4 септембра оборили смо један измитраљеза.

ИЗ АРХАНГЕЛСКА

Париз. — Председник владе у северној Русији Чајковски упutio је из Архангелска свима руским амбасадама овај циркулар: «На северу Русије, болшевици и грају своју последњу карту. У споразуму са

ЦИНОВЕКО ДЕЛО

Савезницима, влада савезних области не признаје више мир у Брест Литовску и ставља себи у задатак да исторствори велику и нераздвојну Русију. Иницијативом лиге за препорукај Русије, у којој се налазе све странке сем екстремиста, влада северне Русије састављена је из делегата провинција уједињених у уставотворној скупштини и из представника вароши и села. Успостављене су општинске власти и судски органи. Војска је дисциплинована. Савезници нас помажу. Мобилизација је проглашена у северним областима. Садашња влада ради на томе, да са осталим областима владама образује за целу земљу само једну владу, засновану на општем праву гласа.»

Овај се циркулар свршава једним топлим апелом на све Русе позивајући их, да се окупе око заставе препоручене отаџбине.

ЦИНОВЕКО ДЕЛО

Целим на све Русе позивајући их, да се окупе око заставе препоручене отаџбине.

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Цирих. — Бечки дописница немачких листова констатују, да упркос свих својих напора, Хусарек неће имати већину у парламенту. Словени у коалицији са социјалистима и немачким радикалима, биће за Хусарек непрестива препрека.

Какве ће одлуке довести кабинет идућих дана, немогуће је предвидети.

У Пешти се међутим шире све више гласови о кризи у Мађарској. Векерлов покушај, да фузионише странку рада са осталим владиним странкама, налази на веома озбиљан отпор. Уверавају, да ће опозиционе странке покушати да оборе министарство још пре сазива Сабора. Услед вероватних компликација Тиса ће доћи скоро у Пешту.

ФЕЛТОН

НАТИАЛ МАНДЕС:

БЕЛА.

Међутим, кад се порасте, не остаје се стално на и грању и на смејању. Друге вам идеје долазе, са надама и узбуђењем. Пратећи једно друго, ви се додирујете, дотичете се једно другог, руке се много не журе да се раздвоје једна од друге; погледи се криви, а срце је као ухваћена тица која лупа крилима и хоће да полети. Ах Бела, драга Бела, нису блеснели само дијаманти и аметисти око катедре; ви сте имали тај блесак и у очима. А ваш је врат био тако бело!

Једног дана рекох јој: — Дај ми један пољубац!

Пошто је размислила, она ми одговори врло озбиљно:

— Ти ме, дакле, тражиш за жену? Загрлити се то је ступити у брак.

— У брак? Да, у брак, Бела! Хоћу да ми будеш жена.

И приближих се, раширених руку, да је загрлим. Она ме благо одгурну.

— Не иде то тако брзо. Нема брака ако нема церемоније. Слушај. Вечерас, по вечери, доћи овде и нићи ћеш ме. А тада... — Даћеш ми пољубац? — Венчаћемо се, рече она.

Неколико сати доцније ушао сам у катедралу на једна мала врата, која је Бела оставила попустовљена. Ноћ је била врло тамна. У почетку ме је понало било страх. Несам овде

НА МАЋЕДОНСКОМ ФРОНТУ

Солун. — Извештај Штаба Источне Војске. — У пркос снажних отпора непријатељских заштитница, француско-српске трупе супонајачале своје напредовање и у току ноћи и дана напредовале местимично више од 10 км. м. Заузели смо села Градиште, Војанчиште, Конопиште, Вохула, Бошава и Драгожељ. Задобили смо нових заробљеника и многобројан материјал. Између оста-

НА МАЋЕДОНСКОМ ФРОНТУ

лога и једну пољску батерију са свима карама и муницијом. Број задобивених топова до сада износи преко 80.

Херојски савлађујући теренске тешкоће и у пркос непријатељског отпора, француско-грчки одреди, који се боре уз српске армије, такође су веома осетно напредовали. Заузели смо важне висове Порга и Дзена који доминирају долином Вардара. Жестока артиље-

НА МАЋЕДОНСКОМ ФРОНТУ

она, румена и златна. Умолим да ми учините то задовољство, што ће те захтевати, да ми се позиси платак.

На клиници

Приликом доведе професор на предавање једну селанку. «Ево господо!» објашњаваше професор — «овде, на овој жени имате прилике, да видите праву шкрофулу. Ово гадно лице неприродно надувено, овај поцрвенели нос, све су то прави знаци...»

«Бутите!» — Пресече га селанка. — «И ви ми нисте нека «мустра» од лепоте.»

Млади лекар: «Човек мори да се дива, колики је рекорд достигла данашња поштанска служба! Јутрос смо послао моје песме овдашњој редакцији и већ су ми вечерас враћене!»

ШАЛА И ЗАБАВА

Егоиста

Апсанција (кривцу осуђеном на смрт): «Сада ћи вас питати, имате ли још коју последњу жељу. Ја вас

НА МАЋЕДОНСКОМ ФРОНТУ

Белине пресијавале се према лампи.

— Стигли смо, рече девојчица.

Потпуно сам се уплашио. Око нас на црим полицама, иза гвоздених решетака, тужно се беласале голенице, бутне кости и мртвачке лобање, које су ме погледале својим мрачним очима. Где смо? Где ме је она довела? Али Бела ми објасни, својим драгим нежним гласом. Ово је место за реликвије; ту се чувају кости мученика, које се показују вернима сваких седам година; чак ту је била, обешена о зид, нека стара, малко жута рубина, што је представљало кошуљу Деве Марије.

— Овде ћемо да се венчамо, рече Бела, вртећи се озбиљно; и то ће бити добар брак, због светлих места.

Све сам заборавио тада, изумајући тога да је ту

ИЗВЕШТАЈ

Обавештајног Бироа Срп. Црвеног Крста у Солуну о исплаћеним пошљанкама.

Овај извештај састављен на основу добивених спискова о исплаћеним пошљанкама; оригинални признаници нису још стигли, чим стигну позваће се улагачи да их подигну.

Ж. Радојичић — Јелени, по пр. бр. 35565, кр. 180,20.

М. Сокић — Руки, по пр. бр. 35568, кр. 480,90.

М. Павловић — Даница, по пр. бр. 35567, кр. 296,40.

К. Костић — Лепосави, по пр. бр. 35568, кр. 177,...

Н. Вортевић — Цаки, по пр. бр. 35569, кр. 147,20.

К. Петровић — Драгутину, по пр. бр. 35570, кр. 72,60.

К. Петроваћ — Вукосави, по пр. бр. 35361, кр. 87,50.

М. Анђелковић — Даринки, по пр. бр. 35572, кр. 744,...

Т. Матиновић — Марији, по пр. бр. 35573, кр. 160,10.

М. Бугарски — Емилији, по пр. бр. 35574, кр. 371,...

Љ. Поповић — Јелени, по пр. бр. 35575, кр. 296,40.

— Наставиће се —

положаја, на који Немци очајно држе, да би штитили последње групе својих трупа које још имају између Ене и Веле.

У НЕМАЧКОМ ПОРАЗУ

Париж. — Танк нише: Порази Немца повећана се ви дана у дан. Он треба да буде у толико есенцијиви за самоубице Немца, јер им је најтежа улога парац панела енглеске војске, о чијој је војничкој моћи кайзер говорио с презрешем.

Енглеска је импровизирала војску која се већ била под пушним зривима и гранатама. Данас ми видимо и канадске трупе, где није ни постојала за време мира војска, како пробајају немачке ровове. »Либерте: Нов пролом који су извршили Енглези на Хинденбурговој линији, врло је велики и чини победу плодном. Ова победа није добијена само храбросту већ и неодолјивом снагом, да изврше један маневар који је сјајно успео.

РЕТКО ОДЛИКОВАЊЕ

Париж. — Према једној уредби индустријалцима се за време рата не смеју давати одликовања. Али је ових дана учињен изузетак

Француска је влада одликовала официрским орденом Легије Чести великог индустријалца Луја Ренолта.

Интересантна је мотивација овог одликовања: »У велико је допринео развјетку фабрика, које раде на наоружању војске.

Пренемиши затим своју активност на поље израде топова, граната и аеропланских мотора успео је да пронађе, у саврши и изради ланкетанкове, чији је долазак на бојишта поља силно допринео храбрости наших војника.»

НЕМАЧКИ МЕТОДИ

Лондон. — Губернер западне Африке, Џорџ поднео је свој извештај о немачким методама у колонијама.

Овај извештај азиоци неоспорно чењенице о плачки, убиствима и злочинима сваке врсте. Племена која су била подјармљена Немцима искорењена су. Тако, племе Херероса, које је бројало 40.000 душа, спало је на 15.000; Хотентоти од 20.000 на 9.800, а Бердари од 30.000 на 12.000.

Губернер Трот издао је нарочито наређење да се искорене сви Херероси. Урођеници са ужасом одбијају сваку идеју да се врате под немачки јарам.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Рим. — Сибирска је влада у Омску дошла у везу са члановима старе руске амбасадe у Риму. Амбасада је примила први телеграм из Омска, којим сибирска влада између осталог тражи обавештење, какво душевно расположење влада код италијанске јавности у погледу прокрета болшевичког покрета и успостављању руске државе. Како је познато, амбасадори Русије код држава Споразума, кад су болшевици уграбили власт, држали су конференцију, на којој су били одлучили да неће признати болшевичку владу. И од тога времена била је прекинута свака веза између

амбасадора и Петрограда и Москве. Сада Руси, који се налазе у државама Споразума, са поверењем прате догађаје, који се развијају у Сибиру.

Лондон. — Нарочити дописник »Дејла Мела« јавља из Харбина, да се војничка ситуација у Сибиру тако драматски промењала, да то управо изгледа невероватно. Болшевици, који су се одупирали чехословачким групама пуковника Гајде, источно од Вајналског језера, дали су се у навично бегство и растурили су се на све стране и тако се приближава историјски час, када ће се ове чехословачке трупе састати са својим сународ-

ницима, који су пошли из Владивостока. Комуникације између Чеха у Сибиру и оних који оперишу на Волги, успоставила је против болшевичка влада у Омску.

Успостављање источног фронта данас није више утопија. Савезници морају захвалити чехословацама за угушење немачког утврда од Владивостока до Волге.

Штокхолм. — Нови револуционарни одбор, који се образовао после обарања болшевичког режима у Баку, сакупио је све представнике Лењиновог режима заједно са црвеном гардом и, укључивши их на 14 бродова, отпустио их у правцу Петровска, на Каспијском мору.

Провизорна војничка диктатура, састављена између морнара, револуционарних социјалиста, протествовала је против ове мере и послала два торпиљера у потеру за бродовима, који су већ били на путу. На удаљености од 5 сати у Баку торпиљери су достигли болшевице, повали их да се врате, али комесар Шауман је одбио. После читава два сата чекања Шауман није променио своје држање и торпиљери су испалили један топовски метак на бродове. Убијен је један болшевик и неколико их је рањено. Затим је свих 14 бродова одведено натраг у Баку, где су сви болшевици сада у затвору.

Цирих. — Краковски листови јављају, да се селачки устанак проширио на јужну Украјину. Железница Волочејска-Одеса у рукама је устаника. Саобраћај између Лавова и Одесе још је могућ само преко Броди-Кијев.

Цирих. — Краковски листови јављају, да се селачки устанак проширио на јужну Украјину. Железница Волочејска-Одеса у рукама је устаника. Саобраћај између Лавова и Одесе још је могућ само преко Броди-Кијев.

Дневне Вести

ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИК У СОЛУНУ
Јуче пре подне допутовао је у Солун Престолонаследник Александар а по подне вратио се на фронт.

БОЛШЕВИЧКЕ МУКЕ

Штокхолм. — Болшевички листови испитују околности под којима се воде борбе у Сибиру и признају да је црвена гарда много слабија у руковању пушкама и артиљеријом од Чехословака. Даље говоре о великом девертирању војника из дрвене гарде.

»Правда« издаје »др-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ
У пределу Сен Кантена Французи су јуче пред вече заузели Есињи Ле-Гран и забили нових заробљеника.

Источно од Елете, преко ноћи је непријатељ вршио жестоке против нападе. У пет разних махова сломили смо напад испред наших нових положаја северно од Алмана и источно од Мајура Моази. Непријатељ је претрпео тешке губитке, а није постигао ни најмање успеха.

Французи су забили терена западно од Ези и северо западно од Ваји.

Један непријатељев покушај да пређе Велу код Моншери пропao је. Француска су извидничка одељења продрла у непријатељске линије северно од Суена и заборила заробљеника.

23 сата. — У току дана Французи су појачали своје напредовање источно од Есињи-Ле-Граа као и на висоравни мајура Моази и забили заробљеника. Жива артиљеријска борба у пределу Сен Кантена и северно од Ене.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

У току јутра шкотске су трупе потпуно заузеле Мевр, савладавши отпор једног дела непријатељских снага, које су још држале село.

Јутрос после жестоког бомбардовања, непријатељ је извршио један локални напад на наше положаје, северо-западно од Алиша. На-

ну листу« бегунаца и оптужује батаљоне из Сарапула и Врензелинског.

Прокламације Чеха деморалишу јако болшевичке трупе. Листови жигосу издају, који се развија чак и међу официрима и војницима из летонских пукова. »Правда« позива подофицире и сељаке да уђу у војску и да замене официре.

ПАД ЈЕ ОДБИЈЕН И НЕПРИЈАТЕЉ ЈЕ ОСТАВИО У НАШИМ РУКАМА НЕКОЛИКО ЗАРОБЉЕНИКА.

Енглеске су трупе извршиле јутрос локалну операцију северо западно од Ла Васа и напредовале на фронту од 4 км. до села Ри Ди-Маре и Турул(?) Наше су трупе забориле 100 заробљеника.

Непријатељ је мало доцније извршио контра напад, али је после жестоке борбе био одбијен.

АМЕРИЧКИ КОМИНИКЕ

Одбили смо четири непријатељска покушаја да уђу у наше линије на четири места у Вевру и Вогезима.

Ништа важније сем артиљеријске активности у Вевру и у Алзасу.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Артиљеријска активност. Источно од Гарде, у Вал Арса и у пределу Монтеа наше су батерије осујетиле непријатељско кондензирање ватре.

На удазу у долину Серен (северно од Грапа) непријатељ је поново покушао, али без успеха, напад на наше истакнуте положаје. Био је одбијен са губитцима и оставио заробљеника у нашим рукама.

На северним обронцима Монфенера једна наша батрија напад је изненада на једно непријатељско одељење и натерала га у бегство, заборивши неколико заробљеника.

Једна наша ескадрила аероплана бацала је са успешним резултатима преко 1000 кила бомба на арсенал у Пулу и на бродарнице и слагалишта на острвцу Маслини.

Лондон. — Вођа енглеских радника Хендерсон пише у »Дејли Њусу« да ће конгрес Савезничких социјалиста ставити до знања политичким круговима централних сила, да савезнички социјалисти неће никада примити мир који не би био заснован на демократским принципима.

Париж. — У Евианле-Бену састао се Таке Јонеску са Пашиџем и провео је у разговору са њиме два сата.

Париж. — Сенат и Скупштина су усвојили пројект о новом зајму. У току дискусије у скупштини, министар финансија је изјавио: »Ми хоћемо да, кроз најкраће време, ослободимо не само нашу територију, већ и територије свих народа, који су под јармом централних сила.

Париж. — Јављају из Вашингтона, да је умро бивши јапански министар спољних послова, барон Мотоно.

Париж. — Вилсон, одговарајући на Поенкареов телеграм, поводом последњих америкајских победа каже: »Ја потпуно делим Ваш осећај поноса што француске и америчке трупе у заједници делају што су допринеле за ослобођене територије протеравши непријатеља.«

Вашингтон. — Америчке бродарнице, од априла до августа, спустиле су у море 600 лађа са тонажом 3.232.358.

Париж. — Смрћу народног посланика Абеља Фери, број француских посланика, палих на пољу части, износи 14 и то: Гују, Су, Нортије, Шивију, Дикде Ро, Бернар, Брике, Тајанер, Рејсол, Дименил и Фери.

Париж. — У четвртак по подне, у току дискусије у Скупштини о емисији четвртог зајма, министар финансија Клоц, изјавио је: »У

току последња три месеца нисмо тражили од Француске Банке никакав аванс, док смо, напротив, исплатили банци 144 милиона. Наш народ чини огроман напор.

Што се тиче нашег курса, он је свуда скочио, док је међутим немачки курс пао.

Зајам који вам подносимо на одобрење, биће зајам за ослобођење, за ослобођење наше територије, од којег се сваки дан враћа отаџбини по неколико делова.

Рим. — Председник римске општине, кнез Колона, отпутовао је за Лондон, да врати посету лондонском лорд меру.

Париж. — Четврти зајам слободе одобрен је у скупштини са 481 гласом против 3. Затим је одмах пројект дискутован у сенату, који га је одобрио са 220 гласова, против 1.

Берн. — Према извештају парламентарног додбора за обновљење Галиције опустошене ратом, утврђено је више случајева злоупотреба, почињених у министарству привреде. Штета констатована, износи једну милијарду.

СРПСКИ ИЗВЕШТАЈ

8. септ. 1918 г.

На дан 7 септембра наше продирање на север износи преко 20 км., наше трупе налазе се на неколико километара северно од Кавадараца. Сем те вароши, ослободили смо овога дана још 15 села; 12 пољских топова отела је наша коњица од непријатеља.

НОВЕ НЕМАЧКЕ И БУГАРСКЕ ТРУПЕ НЕПРЕСТАНО ПРИДОЛАЗЕ.

У своме повлачењу Бугари пале села и плачкају и иначе сиромашно становништво и ако су увек претендовали да је Маџедовија чисто бугарска област.

ПОДЛИСТАК

МАРКИЗЕТА

— Роман од Фелисвана Шансора — 15

Да ли ће ова видовита млада жена бити у стану да својим успавалом рукама подигне мало копрену са будућности?

Она свакако није била у могућности да изрази људским говором оно што је можда назрела ове ноћи у вичности и изради. Барзак се усудаваше да пронађе израз за оно што је можда Рене гледала.

»Да ли би требало да поставим то питање? Да ли би негога убио у намери да се дочепа његовог наследства? Али, не, то је апсурдно! Ја не бих никада био у стану да убијем. Ја нисам убица! Убиство је само он биди позва на своје руке, своје гледање и практичне

кокетне и брижљиво неговане са ружичастим воктима, своје руке којима је господарио његов здрав ум. На један мах Барзак се ухватио руком по челу. Беше напашао крајње питање, које ће поставити Рене. То питање беше парадокс Жан Жака Русо-а, који беше нашао одјек у једном Балзаковом роману »Чича Горијов« — оно је гласило: над би било потребно, да човек могавне постати наследник једнога лица, којег никада у животу није видео, о коме никада ништа није чуо а које је живело у најудаљенијем крају Гане, само притиснути једног дана на да оно умрело од нас не би тогадне привремено?

— Да ли би ја убио мандарина, Рене?

— Убио би га.

Једва чујан и са неопишаном муком одјекну овај одговор из грла младе жене. Тело у Рене затрепери и поче се увијати као у грчевима од главе до пете. Барзак опружи своју десну руку да би умриво ову нежну душу, која се на овај начин бунила кроз усвојено тело. Поглед му се заустави на својим прстима правилних чланака али који су се завршавали налик на хируршке спатуле. И окренувши руке он готово пренеражено спазми своје дланове несравмерно велике према ручној дршци, и у страху изазваном сигурно узел превеликог умора он се уплаши да једног дана оне не учине нешто непоправимо, нешто страховито.

Међутим тело његове метресе дрхташе још непре-

стано; да би га умриво он стави своје прсте на њено чело.

— Дакле и ја бих убио Мандарина? Како?

Зар ја да будем лопов, убица! и ако знам шта би ме очекивало: робија, гилотина! Дакле ја бих убио Мандарина и ако сам свестан да казна постоји; био би дакле толико глуп да поведем борбу са друштвом, борбу, за коју унапред знам да је изгубљена. Уосталом пре свега потребно је да ми се на путу створи прилика. Где је она, где ће се и кад узати?

Никад се она не указује, па чак ако се и укаже она важи само за будале и глупавке. Поче се смејати преривом. Ја сам и сувише интелигентан да би се дуже забавио овом идејом.

Чак и да убијем Мандарина не бих био гори од осталог света. Има ли то-

га, који бар једном у свом животу није помислио да убије Мандарина? И ко је тај, ко се не би користио приликом само да зна да не ће бити кажњен?

У лампи беше догорео зејтин и она поче шкиљити. Хитно се даде на посао да пробуди Рене из хипнотичног сна. Отвори јој упола очне капке и млада жена, склопивши их одмах брзо и мирно пређе из овог сна у нормални. Лампа је једва осветљавала собу. Он је увири у леже у постелу.

Тада на један пут у мраклу мраку, учини му се да види не на зиду већ на одблеску, који је бацало огледало на камину, једну светлу руку, која је лагано исписивала реч: убица!

Уморне душе и сломљена тела Барзак управа свој поглед у ту руку, која ишчеже исто као и реч, коју беше исписала на завали-

ши се у постелу промрља: »Обично привићење! И сувише сам бдио, па ми је мозак преморан.

ПРОБЛЕМ О МАНДАРИНУ

Било је то у једној париској пивници.

Говорио је један млад репортер, један млади репортер, који беше прошао скоро целу Европу, нушкајући својим финим новинарским носом и увек у веви са најсензационим дневним новостима. Био је духа веома схватљива али без велике дубине.

— Чини ми се да се као ругаш руској химни? Ја то никад не бих био у стању да учиним.

— Али зашто, Монтале? Да ниси којим случајем постао озбиљнији за те ствари?

Онај, који се на овај начин подсмемаше беше бивши професор а сада нови-

нар Подан. Имао је сократску главу, проседу косу, које му је давала изглед десетогодишњака, коме живот беше прошао у борби, мукама, више мањег изгубљеним биткама.

(Наставиће се)

МАЛИ ОГЛАСИ

Чисти восак

Продаје се чисти восак првог квалитета за цркве у радњи Браће Петракоглу, Вардарска Капија, улица Св. Параскеве. Продаја на велико. 11—20

»ВОЈВОДИНА«

Под врло повољним условима, у најживљој Егнатијевој улици број 282; услед слабости сопственика, предаје се са целим једиком ресторан »Војводина«. За погодбу упитати у истој радњи. 3—3